

ARADUL

Alegerile
s'au sfârșit.
Toată lumea
la muncă!

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:		Pentru autorități și instituții	
150 Lei	1 An	250 Lei	1 An
80	6 Luni	140	6 Luni
40	3 Luni	70	3 Luni

In străinătate dublu.

Dela oameni noi — așteptăm obiceiuri noi.

In pragul alegerilor s'au mutat dintr'un colț de țară în cealaltă, o seamă de funcționari publici, crezuți a fi exponenți politici ai partidelor. Ori cât de neplăcută este această măsură pentru cei loviți de ea, și oricât de mult și de gălăgios au țipat împotriva ei zărele, cari reprezentă partide din opoziție, noi considerând inevitabil acest rău fatal, mai ales în pragul alegerilor, unde Guvernul trebuie să dea expresie autorității sale ne-am reținut de a ne spune părerea asupra acestui obicei sâlbatic, pentru că nu voiam să ni se reproșeze, că ne înșirăm în rândul celor ce volesc să facă opoziție cu orice preț. Ne-am rezervat dreptul de a ne spune părerea acuma, căci noi înțelegem să fim constructivi în toate acțiunile noastre.

Ne dăm seama, că în funcțiile publice, mai ales în cele mai înalte, sunt așezați de regulă români. Astfel, măsura drastică a transferărilor isbește în elementul cel mai de încredere din populație țării. Ori, pe lângă curba de sacrificiu și atâtea alte mizerii și umilințe ce trebuie să îndure un funcționar public, transferarea din motive politice constituie pentru ei o nenorocire. Sumele cheitate din banii țării, și din buzunarul lor propriu cu asemenea ocazii, ar putea fi economisite sau întrebuințate pentru scopuri mai folositoare.

Nu voim să spunem prin aceasta, ca să se permită funcționarilor publici facerea unei politici militante, sau punerea serviciului ce-l reprezintă, la dispoziția vre-unui partid politic. Din contră pledăm pentru aplicarea pedepsei transferării tuturor celor ce cad în aceasta inadmisibilă greșală; însă dacă un funcționar public nu se face cu nimic vinovat, de vre-o atitudine politică compromițătoare, lui trebuie să i se garanteze stabilitatea, indiferent, că sub guvernarea căruia partid va fi fost numit. Altcum îl se scade autoritatea oficialului, pe care-l conduce ori reprezintă, ceea ce duce în definitiv la anarchizarea vieții publice. Azi, când e atât de greu, chiar român să fie, ca să ajungi la o pâine, fiecare funcționar public își va trage seama, oricât de înaltă situație ar avea, că nu-și poate risca existența, de dragul politicii, atât de neiertătoare. De aceea să nu umilim noi, ori unde ar fi, pe român, ci chiar

dacă e miop, să-l îndrumăm pe calea adevăratelor lui interese. Să-i iei pâinea din gura lui și a familiei, sau să-l înjosești naștea altor neamuri este foarte greșit, este o crimă, împotriva căreia protestăm cu toată energia.

Acestea gânduri ne preocupă judecând asupra unor mutări de funcționari publici din Arad, și a înlocuirii altora numai fiindcă ceice vin să le ocupe locul au găsit protectori între puternicii zilei. Până nu se pune capăt acestor obiceiuri brutale, nu va fi bine. Să nu distrugem, ce au făcut alții, numai pentru că au făcut-o ei. Ce-i bine făcut să rămână definitiv făcut pentru ori cine, altcum din problema consolidării interne facem stânca lui Sisyphus.

Oamenii noi să aducă obiceiuri noi, mai bune, civilizate: altcum ar trebui să credem că am fost păcăliți și ar trebui să tragem concluzia, că să nu mai avem încredere în nimenea.

Insemnări.

Un gest frumos.

Duminica trecută, în timpul când se îmbina ziua cu noaptea, am intrat în grădina restaurantului Kánya.

Dela intrare, privea mi-a fost atrasă de o masă la care erau două doamne bine îmbrăcate, un copilăș drăguț și un moșneag cu părul argintiu, îmbrăcat în haine românești. Am atras atenția prietenului care era cu mine asupra grupului. Doamnele discutau împreună cu moșneagul, care le privea cu fața luminată de un zâmbet de mulțumire.

In fața acestui grup, care simboliza pentru mine — poate și pentru cetitorii mei — legătura indistructibilă care trebuie să fie între părinți și copii, indiferent dacă părinții sunt țărani, iar copiii domni.

Grupul acesta mi-a amintit de acei copii de țărani, cari ajunși domni, nu mai vreau să-și cunoască părinții, ba, chiar le este rușine de acei, cari prin munca lor i-au ajutat să fie ce sunt: domni. Acei, însă, cari odată ajunși domni, nu vreau să-și mai cunoască părinții, sau le este rușine de originea lor țărănească, nu sunt domni, sunt lichele. Adevăratul domn își cinstește părinții, iar când aceștia vin la oraș și ese cu ei pe stradă nu roșește de rușine dacă-l vede un cunoscut împreună cu el.

Exemplul de Duminică seara e așa de rar, încât nu-l puteam lăsa să treacă neremarcat.

Gesturi de soiul acestora trebuiesc puse sub ochii acelor fil de țărani, cari odată ajunși domni, cred că lumea începe și sfârșește cu el. s. mic.

Situația politică

După alegeri — Național-țărăniștii sunt tot puternici — Și Georgiștii sunt tari — La muncă.

Conflictul dintre Papa și Mussolini.

Peste alegeri am trecut. Guvernul a ieșit biruitor în întreaga țară, încât va fi în stare să-și formeze majoritatea recerută în parlament, pentru a putea governa. Emoțiile, prin care am trecut s'au sfârșit cu rezultat multumitor; Guvernul își va putea începe realizarea programului de regenerare economică și morală a țării.

Prognosticul dat de noi pentru județul nostru s'a potrivit pentru întreaga țară, cu privire la rezultatul alegerilor. Mulțimea de voturi câștigate de grupările extremiste este expresia amărăciunii celor mici, celor ce sufăr mai mult din pricina crizei. A surprins mulțimea voturilor, înfrunite de lista Georgiștilor, cari au trecut la locul a treilea, uaintea averescanilor. Regretăm sincer, că aceștia (Part. Poporului) cari au atâtea elemente de-o înconce, tabilă valoare, nu au câștigat voturi mai multe. Partidul maghiar este cel mai disciplinat, el a înfrunit aproape același număr de voturi ca și'n trecut. Alianța Guvernului cu șvabii pare a fi fost o sarcină, căci voturile lor s'au repartizat la toate listele, unde ei au găsit cu cale să-și plaseze auto-candidații ambițioși. Este o întrebare dacă mai merită să se stea de vorbă cu ei în viitor, — peste tot, — când ei speculează atât de neinteligent și fără scrupule.

Partidul național-țărănesc, cu toate greșelile comise și în ciuda hulei descărcate asupra lui de adversari, — a înfrunit un număr considerabil de voturi, mai ales fracțiunea naționalistă din Ardeal, unde s'a luat în câteva județe majoritatea relativă. Chiar și'n județul nostru, cu toate certurile dintre conducători, lista partidului național-țărănistă a înfrunit peste 20% din voturile exprimate. S'a impus Halmagiu, Ciuciul și Gurahonțu, care formează districtul dlui Col. Vlad, care s'a interesat, ca și deputat, foarte mult de alegătorii săi. Țăranul nostru a dovedit, că știe să fie recunoscător față de cei ce l-au făcut bine, chiar și dacă nu le-a solicitat votul, cum e cazul dlui Vlad ocupat în județul Hunedoarei, unde candidase. Acest lucru poate fi de învățătură. El poate stimula pe oricare deputat, care ține să fie reșes. Trebuie să se ocupe serios un deputat de păsurile alegătorilor, și să nu-l dea uitării, de îndată ce a pus mâna pe mandat. Relevăm acest fapt pentru a arăta, că nu partidele, nu programele lor au valoare înaintea poporului, ci bărbații, cari își iau în serios mandatul, cari sunt conștiențioși și-și implinesc promisiunile făcute, sub durată propagandei electorale.

De rezultatul global al partidului național-țărănesc obținut în Ardeal și Banat, trebuie să se țină socoteală căci el este expresia unei stări de spirit, care trebuie menajată, în interesul consolidării interne.

In politica externă, evenimentul cel mai important e conflictul iscat între Vatican și Ducele Mussolini sau mai bine zis Guvernul Italian. Este curios, că Biserica rom. catolică nu înțelege să tragă concluzii din atâtea conflicte avute în trecut cu puterile lumesti, și nici chiar din prigoana ce se da tocmai în zilele noastre împotriva mănăstirilor și bisericilor din Spania. Până preoțimea nu renunță de a se amesteca în chestiuni lumesti; până când ea râvnește la roluri profane, de orice natură ar fi ele; până când nu se reîntoarce la altar, ea va expune Biserica la atacurile cele mai nedrepte, pentru cari numai preoțimea va purta vina. Prigonirile sălbatice împotriva Bisericii duse de bolșevici sunt în definitiv o reacțiune împotriva rolului lumesc, la care a fost degradată Biserica rusească, al cărei cap suprem era țarul, comandantul suprem al celei mai formidabile armate, pe care a văzut-o cândva bătrânul nostru pământ. Vremurile de azi au aruncat la suprafață o mulțime de probleme pe seama Bisericii, de ce nu se ocupă de deslegarea lor? Ori pe preoți nu-l interesează restabilirea echilibrului sufletec al credincioșilor, atât de sdruncinat de războiu și atât de mult amenințat și azi de efectele prea îndelungate și obositoare ale crizei, care se manifestă în toate direcțiile și care se agravează pe zi ce merge. Ce sublim e să fi preot, și cât de puțin înțeleg acest lucru.

● Indemnizațiile nelegale ale membrilor consiliului de administrație C. F. R., au început să fie restituite. Doi membri au înapoiat un milion de lei. Ceilalți membri, care nu vor să răspundă adresei făcute de d. ministru al Comunicațiilor, vor fi dați în judecată

● Guvernul intenționează să modifice legea administrativă, adaptând-o la nevoile țării. Vor fi menținute administrațiile locale, ridicându-li-se însă caracterul de regionalism. Prefectul administrativ va fi desființat. Legea nouă va conține un articol special prin care dizolvarea consiliilor comunale și județene se poate face de ministerul de interne, direct și fără intermediul comitetelor de revizie. Legea va stabili și legalitatea actelor comisiunilor interimare.

Religioase — Culturale.

Cuvântarea

P. S. Episcop Grigorie al Aradului.

Cu prilejul vizitei d-lui prim-ministru N. Iorga la Arad unde i s'a făcut o primire impresionantă, P. S. Episcopul Grigorie al Aradului a ținut următoarea cuvântare:

Domnule Prim-Ministru,

Frumoasă zestre ne-a dăruit Dumnezeu prin frumuseța tinăra a răsăritului și prin strălucirea biruitoare a apusului; ne minunăm de amurgurile blânde și nopțile ținute cu diamantul stelelor; ne minunăm de dezmerdările primăverii, de belșugul verii, vestejirea vremelnică a toamnei și tăcerea pacinică a iernii, dar ne minunăm și mai mult în fața Providenței că V-a dăruit pe D-voastre națiunii române și omenirii ca cea mai înaltă pildă a felului cum trebuie să răspundă un om mare la întrebarea zilelor și ceasurilor vieții D-Voastre. D-le Prim-Ministru, ați dus o viață apostolică în domeniul sufletului pentru a crea o falangă de luptători sub arcul de triumf al unei culturi biruitoare, cu sufletul desbrăcat de lanțurile materialității.

Generația de azi trebuie să vă privească nu prin prizma judecății altora, ci prin judecata ei proprie: D-Voastre ați fost timp de 40 de ani nu numai un animator, ci și un îndrumător. Căci nu poți anima pe nimeni dacă nu-i spui ce trebuie să voiască și pe ce căi să umble. Cum vom anima asupra datoriei dacă nu oferim principii solide de viață, drept sigure în vârtejul valurilor vieții?

D-Voastre ați pus la temelie muncii îndrumătoare: credința dragostea și nădejdea, prin cari ați format mai ales tineretul căruia i-ați admirat răbdarea de pildă când în 1913 un tânăr profesor în campania contra Bulgariei, luptând cu obstacolele războiului, avea mai multă voință decât mulți țărani. D-Voastră ați pregătit generația tânără pentru zilele mari de azi pentru concepții de seriozitate, onestitate, bunăcuviință și spirit de adevăr, dar mai presus de toate prin principiul dragostei căci în 1916 spuneți la Ateneul din București: „Cred că mai bună politică este aceea care silește pe om a-și da prilej să-l iubești“.

Ca nimeni altul ați făcut pe vremuri apoteoza drepturilor pe cari le avem asupra tuturor teritoriilor locuite de Români, libere azi de robie și lacrimi. La Iași, în Dec. 1916 ați făcut amintire de bisericuța în care înainte cu 300 de ani Vasile Lupu se ruga cu familia și boierii, ca Dumnezeu să înlăture stăpânirea străină și îndemnați pe toți să păstreze sămânța credinței și nădejdei că vom fi mai mult decât ce-am fost. Deci nimic din impresionismul inventat de alții. Cine crede,

iubește și nădăjduște nu este impresionist, ci purtătorul de cuvânt al celor mai sfinte idealuri, formulate de D-Voastre și în maxime ca: „Pentru fiecare zi ori un mănunchi de fapte, ori sufletul tău cu o treaptă mai sus“.

Dle Prim Ministru.

Nu este timp acum să arătăm — pe larg — de ce Vă admirăm atât de mult. Noi românii dela granița de Vest a țării crescuiți în duhul ortodoxiei străbune sărbătorim fiindcă și valorile morale trebuie accentuate iar nu numai cele politice și războinice. Vă suntem recunoscători că ne-ați însuflețit în zile grele și ne-ați ținut nădejdea. Eu personal, fiind în corespondență cu un student din vechiul Regat, sărutam chipul D-Voastră înainte cu 20 de ani când acel student îmi scria cărți postale cu fotografia D-sră. Vă cunoșteam munca din Sămănătorul Ramuri, Floarea Darurilor, Drum drept și Neamul Românesc.

Noi vă suntem recunoscători pentru apoteoza făcută Bisericii Ortodoxe în scrierile D-Voastre, prezentându-o ca dătătoare de limbă, artă, învățătură, ostași, mucenici și sfinți. Vă mulțumim pentru învățăturile date țărănilor în Neamul românesc pentru popor, pentru desvelirea trecutului sub toate aspectele, pentru superioritatea gândului creștin și național. Aici în Ardeal și azi sunt safe și preoți cari nu vor uita niciodată că în cartea Sate și Mănăstiri ați numit pe Mihai Viteazul înainte mergător al gloriei Românilor, iar înși-Vă aveți mare parte la făurirea acestei glorii.

Noi Vă suntem recunoscători că îndemnați și lumea de azi la muncă frățească pentru ridicarea țării. Oricărui om, oricărui bun român, care dorește ridicarea țării îi cereți sprijinul, priceperea și puterea de muncă. Atot putereticul Dumnezeu să Vă binecuvânteze pașii vieții și strădaniile pentru înfrățirea tuturor și Vă asigurăm de dragostea și recunoștința noastră. Vă asigurăm că Biserica noastră și noi toți vom fi fericiți să putem contribui la reînsuflețirea poporului prin mijloace de cultură și la înfrățirea tuturor, exprimată de Mântuitorul prin cuvintele: pace vouă. În aceste sentimente Vă zic:

Bine ați venit și
Să trăiți întru mulți ani!

Și în America!...

Căile ferate americane sunt într-o situație foarte dificilă. Aceasta din cauza concurenței teribile pe care o face autocamioanele. Concurența directorilor căilor ferate din Statele Unite a ajuns la concluzia că o reducere a salariilor ar fi singurul remediu momentan pentru a eși din situația critică în care se află căile ferate americane.

Nu judecați!

Friederic cel mare a vizitat odată o închisoare. Oprindu-se, dela om la om, a întrebat pe fiecare deținut: ce fărădelege a săvârșit, pentru ce e ținut în temniță? Firește, toți au răspuns că sunt închiși pe nedreptul și fără vină. Unul singur spuse că l se pare a fi fost judecat cu blândețe, după măsura păcatelor sale și n'ar fi fost pedepsit prea aspru. Atunci regele îi răspunde zâmbind: Ce faci tu aici, nemernicule, între atâția oameni cumsecade? Ieși afară dintre ei!

Întâmplarea, cu ironia ei fină, revine povestea veche că toți osândiții se socotesc nevinovați și fac pe revoltății, că li se aplică tratament atât de nedrept. Dar nu-i mai puțin adevărat, că omul e gata să stea la judecată de o sută de ori asupra altora, decât odată asupra sa. Osândește fără milă pe alții și-i declară mișei și păcătoși, dar la vinovățiile sale nu se gândește.

Ușurința și ipocrizia cu care omul se judecă pe sine și asprimea și inima de piatră, pe care o dovedește față de alții, pleacă din acelaș isvor care a otrăvit și va învenina și-n viitor viața oamenilor, încât îți vine să desperi. O singură zi de urmărire a gândurilor și vorbelor proprii ar fi de ajuns să dea mărturie deplină de această înclinare vinovată a omului de a face mai bucuros pe judecătorul asupra altora, decât a se învinovăți pe sine.

Se zice că conștiința omului e judecător neadormit și nemitarnic asupra lui însuși. Dar se uită, că în aceeaș vreme omul este cel mai iscusit avocat al său, care caută să-și scape clientul de orice răspundere și să-l scoată cu față curată. Și-i succede să adoarmă conștiința de cele mai multe ori.

Firește ar fi apoi, ca celce se judecă pe sine cu blândețe și cu îngăduială să albă aceeaș atitudine de milă și față de alții. Dar nu. De cele mai multe ori omul e asemenea sluga celei viclene, căruia stăpânul i-a lertat o mare datorie, numai fiindcă îl rugase; dar el văzându-se scăpat și întâlnind pe un altul, slugă ca și el, care îl datora 100 de dinari, puse mâna pe el și-l aruncă în închisoare (Mat. 18,30;)

Cât de dispus e omul să facă pe procurorul față de semenul său. Să-l acuze cu asprime pentru orice greșală, să-l ceară pedeapsă exemplară în numele dreptății și a apărării siguranței publice, căci altfel pilda rea ar influența și ar produce mare stricăciune în viața de obște. Mai mult chiar. Omul se face adeseori avocatul deavolului; răscolește fără nici un temel trecutului cuiva, îl scoate la iveală din nou păcate și vinovății, pentru cari a suferit și și-a luat plata. Dar pulberea ridicată is jurul cuiva adeseori, se crede, acopere nemerniciile altuia.

Cum se împacă această răutate a inimii cu slăbiciunile și păcătoșenia proprie! Să nu ne mire cuvântul aspru al Mântuitorului, care cunoștea ființa omului, până în cele mai tănuite cute ale sufletului său: „Fără-nice, scoate mai întâi bărna din ochiul

tău și atunci vei vedea să scoți și celălalt, care este în ochiul fratelui tău. Și fiindcă știa că nici odată nu ajungem să curățim pe deplin ochiul nostru, ne povățuește: Nu judecați, nu vă veți judeca, — nu osândiți și nu veți osândi; lertați și vi se va lerta (Luca 6,37;).

TABLOUL

candidaților din județul Arad reușiți la examenul de admitere la sesiunea Martie—Mai 1931, ținut la Școala Normală de Băieți din Arad-Gal.

1. Cârstea D. Nicolae . . .	9,8
2. Necula Gheorghe . . .	8,8
3. Neicuș Ilie	8,8
4. Bălă I. Marin	8,8
5. Bărbucean Gheorghe . . .	8,8
6. Stancu Teodor	8,8
7. Gostian Alexandru	8,8
8. Handra Gheorghe	8,8
9. Roșca Florea	8,8
10. Popescu Mihail	8,8
11. Căzan Grigore	8,8
12. Zamfirescu Elena	8,8
13. Crivăț Ioan	8,8
14. Filipescu Dumitru	8,8
15. Ungureanu D. Ioan	8,8
16. Busuioc Dumitru	8,8
17. Rodean Maria	8,8
18. Bozian Ștefan	8,8
19. Musca Iuliana	8,8
20. Burticală Alexandru	8,8
21. Papp Delia	8,8
22. Zdrinca Demetra	8,8
23. Suci Felicia	8,8
24. Cismaș Elena	8,8
25. Gheran Mihail	8,8
26. Ponta Sever	8,8
27. Demetrescu C. Ioan	8,8
28. Josan Cornelia	8,8
29. Munteanu Elvira	8,8
30. Tițirigă Aurelia	8,8
31. Burigan Sofia	8,8
32. Ardeoiu Ioan	8,8
33. Suba Letiția	8,8
34. Gridan Ioan	8,8
35. Cătana Ștefania	8,8
36. Olariu Ana	8,8
37. Marian Hortensia	8,8
38. Giurgiu Elena	8,8
39. Văcariu Ilie	8,8
40. Ludoșan Ioan	8,8
41. Drăgan D. Ioan	8,8
42. Ponta Florica	8,8
43. Filip Elena	8,8
44. Tircuș Valeria	8,8
45. David Antoniu	8,8
46. Grapini Irina	8,8
47. Locuștean Florea	8,8
48. Bugă Petru	8,8
49. Jugu Ana	8,8
50. Stoiu Vasile	8,8
51. Iakab Irma	8,8
52. Sirca Lucreția	8,8
53. Frățean Elisabeta	8,8
54. Vărtaci Cornelia	8,8
55. Pop Ioan	8,8
56. Paguba Aurelia	8,8
57. Brădean Aurelia	8,8
58. Siladi Maria	8,8
59. Herețu Viorica	8,8
60. Sinitean Romul	8,8
61. Popescu Anastasia	8,8
62. Ionescu Dumitru	8,8

Dl. Prof. Iorga în Arad.

Încă nu căzuse Guvernul Mi-
ronescu, când a fost sosit vestea,
că va veni dl. Prof. N. Iorga la
Arad, pentru a ține o conferință.
Însărcinarea formării Guvernului,
primită între timp, i-a zădărnicit
vizita anunțată. Astfel Aradul a
trebuit să-și vadă amânata reali-
zarea unei vechi dorințe de a
auzi cuvântul marelui savant și
român. Pare că e făcătura; Ara-
dul, pe care dl. Prof. Iorga pare
a fi supărat din oarecare motive,
nici atunci când se pregătește să
se reabiliteze nu reușește.

Sâmbătă în fine, dl. Prof.
Iorga a sosit la Arad, însă Dsa
a venit acum ca și prim ministru,
adică în rol politic. Noi vechii și
statornicii Dsale admiratori,
așteptăm încă sosirea profesoru-
lui N. Iorga. Sâmbătă a stat
prea puțin între noi, și chiar și
sub această scurtă durată de
timp prea a fost sechestrat de
bărbați politici. Ori dl. Prof. N.
Iorga, care tocmai activitatea
acestor fel de oameni o combate
și pentru îndreptarea greșelilor
săvârșite de ei a primit rolul po-
litic de azi, — nu e omul parti-
delor, ci îndrumătorul tuturor,
el este farul strălucitor, care lu-
minează drumurile ce duc spre
propășirea țării, — dl. Prof. N.
Iorga este al nostru, al celor ce
nu facem politică, al celor mo-
desti și buni.

Când ni-l revendicăm, nu putem
trece cu vederea de a da expresie
gratitudinii noastre pentru,
cece au contribuit la buna sa
primire. În primul rând aducem
laude binemeritate dlui primar
Luțai, pentru apelul scurt, dar

entusiast, lansat și pentru tot ce
a făcut pentru primirea sârbă-
toriască. A fost și datorită Dsale
să organizeze o bună primire
primului Ministru al țării. Însă
Dsa deși membrul unui partid
politic care duce cea mai necru-
fătoare campanie împotriva Gu-
vernului prezidat de dl. Prof.
Iorga, deși Consiliul Municipiului
prezidat de Dsa a fost anchetat
tocmai zilele aceste de inspectorii,
cari îi căutau vre-o vină, — to-
tuși în rolul său de primar a
fost mai mult decât corect la
primirea dlui Prof. Iorga. Iar
cuvintele calde din apelul afișat,
au frapat, când cu toții știm, că
Dsa ia parte foarte puțin la
viața socială și culturală ro-
mânească din acest oraș; unica
Dsale preocupare fiind gospo-
dăria bună a orașului.

Dintre cuvântările auzite la
slab organizata recepție, dela
Prefectură, relevăm pe aceea a-
dânc simțită a Prea Sf. Sale
Ep. Dr. Gr. Gh. Comșa. Prea
Sf. Sa a vorbit așa cum trebuie
să vorbească un sincer admira-
tor al Marelui Român Prof. N.
Iorga. Ii suntem recunoscători
pentru nota sentimentelor, dată
vorbirei de întimpinare. Prea Sf.
Sa s'a întrecut pe sine însuși,
s'a înălțat în ochii noștri, căci
ne-a făcut cinste deosebită.

Deși dl. Prim-Ministru Iorga
ne-a asigurat, că va trebui să
așteptăm mult sosirea Prof.
Iorga, noi nu ne pierdem răbdă-
rea, îl așteptăm. Pe atunci ne
rezervăm primirea, ce-o dorim
noi apostolului Iorga.

Idei și oameni.

Părintele Florea zidește biserică.

Baia de Criș eră pe vremuri un cub
le unde încerca stăpânirea ungurească
și împrăstie rasele civilizației peste
hoji. Deși ținut istoric din vremea
evoluțiilor ardelenesti, deși aci și-a
nchis pe vechi ochii vizătorul Craiu
il munților, Avram Iancu, orașelul
avea nici preot, nici biserică ortodoxă.

După războiu s'a înființat o parohie
ortodoxă, fără biserică. Părintele Flo-
rea și-a luat sarcina parohiei. Albit
le ani mulți, uitând că-i pe aproape
le al șaptelea deceniu, părintele s'a
pus pe treabă. Colecte, serbări. Iar
ând indiferența celor prea ocupați
u ale lor l-a convins, că nu-i mult
le nădăjduit din afară, părintele și-a
tinerit energia și nu s'a dat învins
In sala școlii primare a improvizat
u altar și poporul are locaș de ru-
ăciune. Cu multă trudă a strâns apol
ătră, cărămidă și pe locul dăruit
le frunțașă familie Șerban a porolt
ă ridice biserică închinată eroului
Avram Iancu.

L-am găsit la treaba. Cu vorba
lândă, bătrânească dar neșovăelnică,
și îndemna lucrătorii, de zor, să clă-

dească. Ochiul agerit de dorința îm-
plinirii unui vis urmărea pas de pas
flecăre mișcare în ei strălucea bucuria
flecărul rând de cărămidă înălțate în
zidul bisericii. Mai viu ca zece ti-
neri, da el însuși ajutor.

Mi-s'a plâns, că nu sunt bani și
trebuie încă bani mulți. Ținutul e să-
rac, foarte sărac și părintele ar vrea
să vadă biserică acoperită până în
toamnă.

Intre cititorii acestui ziar sunt și
oameni bogăți. Insufletea și hără-
cla părintelui Florea va avea oare un
răsunet în inimile lor? Vor renunța la
un clas de distracție, la o seară de
cafenea, la un billet de cinematogra-
f ca să ușureze grijile părintelui Florea
din Baia de Criș?

Sunt rari astăzi oamenii, cari își pun
tot sufletul lor într-o lucrare de inte-
res obștească. Părintele Florea, dragi
cititori, merită să fie sprijinit. Sprijini-
ți-l cu obolul vostru mic sau mare,
după puteri, ca să aveți mulțumirea
sufletească, că ați contribuit la bise-
rica închinată celui mai bun Iiu pe
care la avut Ardealul vreodată.

Aduc la cunoștința Onor. Public, că în **Bul. Reg. Ferdi-**
land No. 29 am înființat o prăvălie de porcelanuri
și sticlărie cu cele mai moderne instalațiuni pen-
tru încadrare, unde comenzile se execută cu prețurile cele
mai scăzute.

Cu stimă:

I. TULBURE

La Brașov, iredenta maghiară a cerut unirea Ardealului cu Ungaria.

afișe incendiare: „... a sosit ziua sfântă de eliberare
de sub teroarea valahilor“.

Românii din Brașov, au avut Luni
surpriza neplăcută de a citi pe zidu-
rile orașului, afișul partidului maghiar
cu demența conținut de mai jos:

„Frați maghiari, a sosit ziua
sfântă de eliberare de sub teroarea
valahilor.

Cu toții știm că Ardealul este o
parte ruptă din sfânta noastră țară,
până azi a fost asuprită de valahii
sălbateci. Nedreptățile ce ni le-au
făcut sunt strigătoare la cer.

Azi nu mai avem drepturi căci
ele sunt călcate în picioare și batjo-
corite de valahii sălbateci, cari fo-
loresc toate ocaziile să ne batjo-
corească.

Treziți însă în voi principiul de a
ne uni cu frații de peste Tisa, care cu
orice sacrificii trebuie să se în-
făptuiască fie chiar cu sâmbie și
sânge.

Frați ardeleni subjugăți!

Pentru executarea principiului,
să ne dăm mâna, fără deosebire
socială, confesională sau personală
și să votăm cu partidul maghiar.

Incredințați în sentimentele care
ne călăuzesc pentru rezolvarea
chestiunilor noastre sfinte contăm
pe concursul vostru și pentru adu-
cerea la isbândă a principiilor
noastre strigăm „Ungaria a fost și
va fi“.

Senzația stărnită de acest manifest,
e enormă.

Manifestul a fost afișat după întru-
nirea partidului maghiar care a avut
loc în comuna Satu-Lung.

La această întrunire a participat un
public numeros compus din securi și
clangăi, afară de frunțașii partidului
maghiar.

La sfârșitul întrunirii s'a citit man-
ifestul de mai sus, iar răspândirea lui
au făcut-o d-rul Pop Endre, preot
Hipos și alții.

Au fost înștiințate autoritățile, pentru
a împiedeca acest act al iridentel ma-
ghiare.

S'a dispus și s'a operat arestarea
agenților distribuitori și confiscarea
manifestelor.

Cet arestați, d-rul Pop Endre și
preotul Hipos au fost conduși la
Brașov.

D. Szabo Beni s'a prezentat pre-
fectului iud. Brașov, d. Fl. Zaharia,
spre a protesta împotriva arestării ce-
lor de mai sus.

Prefectul Brașovului a arătat că a
procedat conform legii, spunând că la
fel va proceda contra tuturor celor
cari vor intenta la siguranța statului.

Populația românească din Brașov,
extrem de agitată, comentează cu
aprinde manifestul partidului ma-
ghiar.

Cuprinsul, mai mult decât revoluțio-
nar al acestui afiș, nu are nevoie de
nici un comentariu, căci e oglinda jideld
a unor demenți fanatizați de mirajul
unei idei irealizabile.

Bibliografie.

E. Goga: Cartea Facerii,

roman 2 volume Ed. „Cultura Națională“ 160 Lei.

Atragem atențiunea cetitorilor no-
stri asupra unui roman recent scris
de dl. Eugen Goga, fratele poetului
Octavian Goga. Volumul I al acestui
roman, apăruse în a. 1928. Buna pri-
mire ce l s'a făcut a îndemnat pe
autor să scoată în ediție nouă și vol.
I. cu ocazia tipării vol. II-lea. Ast-
fel acest roman a apărut în Ed. „Cul-
turei Naționale“ într-o foarte îngrijită
execuție tipografică. De altcum, pu-
blicitatea cetitor cunoaște lucrările tipo-
grafice ale acestei bune edituri.

Dl. Eugen Goga are ghinionul de
a fi fratele unui poet consacrat. Ne-
încrăzătorul nostru public cetitor, face
tot felul de rezonamente anticipate;
el vede în fratele poetului pe un om
care stă sub protecția unui nume
ilustru și nu e dispus să sacrifice
nici atât timp, cât reclamă cetirea
cărții, pentru ca să-și facă o părere
obiectivă despre valoarea operii. În
special publicul românesc de dincoa-
ce de Carpați este sceptic. Ori ro-
manului dlui Eugen Goga, critica bucu-
reșteană i-a făcut o primire entusi-
astă. Celce ascultă la Radio, au putut
auzi în zilele trecute pe cel mai
aprețat critic literar Perpesicius, ex-
primându-se în termeni elogioși des-
pre romanul dlui Eugen Goga.

De fapt acest roman, care este
debutul dlui E. Goga în literatură, a
produs senzație, deoarece este o ope-
ră literară desăvârșită. De regulă în

romane, mai ales în cele mai recente
românești, întregă povestirea se în-
vârtește în jurul unei dragoste cu
peripeții. Episoade amoroase trebuie
să albă în definitiv toate romanele, și
le are și „Cartea Facerii“. Deosebirea
între istoriile de dragoste, găsite în
romanul dlui E. Goga și între cele
găsite între alte romane, este că cele
dintâi nu degenerază în descrierea
unui sexualism exagerat. Dragostea
Mariei, față de Andreiu Retezeanu
este redată cu o artă negăsită în nici
un alt roman românesc; iar rolul An-
e-Mariei este de-o perfecțiune sub-
jugătoare, în „Cartea Facerii“. În a-
cest roman sunt redată toate sbuciu-
mările războiului; avântul primelor
lupte, tragicul retragerii nenumăratele
episoade dramatice din Iași, cu tifosul
exantematic, defecțiunea rusească etc.
etc.

„Cartea Facerii“ este unul dintre
cele mai reușite romane, cari tratează
probleme din războiu. Suntem mândri,
că autorul lui e ardelen, care a dat
care descrie viața cel mai reușit roman
literaturei române, socială serioasă și
demnă a păturei intelectuale din răz-
bolu. „Cartea Facerii“ este un roman
prin excelența intelectuală, care se îm-
pune prin sobrietatea structurii, va-
rietatea și bogăția stilului și frumu-
seșea limbii. Este deosebit de bine
reușit mai ales vol. II.

Binevoii a anunța în interesul Dv. propriu, cât mai curând

stărpirea ploșnițelor și curățirea parchetei la **LOVAS**, A R A D, strada Oituz 111

Fotografii

artistice, inecceptionabile, și fotografii format carte postală, pregătește cu cele mai eficiente prețuri,

Nagy Géza

atelier fotografic, Arad, B-dul Reg. Maria No. 8. vis-à-vis de Prefectura

Autorevizuire

Un vlădică ardelean, care e și un distins scriitor maghiar, a avut curajul să ceară poporului său a-și revizui toate opiniile din trecut. Nu revizuirea tratatelor, nu revizuirea frontierelor stabilite prin tratate, — părea a le zice — ci revizuirea voastră proprie, revizuirea mentalității voastre perimate, asta trebuie să vă fie cuvântul de ordine!

Aceasta este ideea fundamentală a celor cinci conferințe, pe care Alexandru Makkai, șeful bisericii reformate din Cluj, le-a ținut în iarna trecută, și le-a strâns apoi într'un volum intitulat: „Magunk reviziója”, (Revizuirea noastră proprie), sau aplicând analogia unui neologism postbelic: autorevizuire.

Este timpul să ne aplicăm și noi, Români, această operație de autorevizuire. Astfel continuăm a ne zoi zadarnic, bătătorind cărările învechite, cari ne-au adus, unde suntem.

Politica noastră internă, — ca să nu vorbim decât de aceasta — ne-a dus la un impas. Partidele politice românești se multiplică, bifurcându-se sau formându-se altele noi. Deaceia suprafețele de fricțiune și conflictele interne se înmulțesc, pe când, de fapt interesul țării, și dorința manifestă a factorilor hotărâtori ar fi, ca partidele să se reducă, prin coalițe, sau fuziuni, și bună înțelegere între ele să se stabilească, conform usanțelor europene. În acest scop a fost însărcinat dl. N. Iorga, care nu are partid, în sensul comun al cuvântului, să formeze guvernul, deși, știm cu toții, dl. Iorga este mai mult om de cultură, decât de politică, mai mult român, decât politician român.

P. Bogdan.

În ultima ședință a Academiei române din acest an și-a ținut obișnuita cuvântare de recepție, cel mai nou dintre membrii activi ai secțiunii științifice, P. Bogdan, profesor la Universitatea din Iași, ales în locul regretatului dispărut A. Saligny.

Profesorul Bogdan este o personalitate științifică bine cunoscută atât în țară, cât și în străinătate, prin lucrările sale, care au adus contribuții cu totul noi și foarte interesante asupra constituției materiei.

Doctor în științe al Universității din Berlin, preparator, asistent, conferențiar dela 1915, profesor de chimie fizică la Universitatea din Iași, dl. Bogdan a publicat numeroase lucrări științifice asupra constituției lichidelor și vaporilor relațiunii între rezultatele experienței și a evocațiunilor termodinamice sau teoretice cinetice, studii asupra vitezei sunetului în lichide, etc. (Annales scientifiques de l'Université de Jassy, Bulletin de l'Académie roumaine, Zeitschrift für Elektrochemie,

Dacă vrem să fim sinceri și obiectivi, trebuie să ne dăm seama, că actualele partide trebuie regrupate. Unele sunt prea vechi, cum e partidul liberal, altele sunt prea nouă.

Nu e de mirare, că la cea dintâiu ocazie, acest partid s'a desbinat, odrăslind o ramură neoliberată, sub conducerea d-lui G. Brătianu.

Partidul național-tărănesc este o împerechere ocazională din două curente întâmplătoare și trecătoare: țărănismul, din vechiul regat, și regionalismul ardelean. Amândouă aceste curente sunt astăzi temeinic perimate. Reforma agrară a îngropat țărănismul, iar consolidarea unirei politice, fortificată cu deplină unire sufletească, ce urmează, a sufocat regionalismul, înăbușându-l mai ales nenorocita cărmuire de doi ani și jumătate a guvernului Maniu, în diferitele lui faze.

Urmările rele ale reformei agrare, criza mondială, accentuată de rispa cărmuirilor, nepricepuți și neonesti, mai ales în ultima guvernare, a dovedit insuficiența noastră de a face, izolați, față nevoilor, și inevitabilă necesitate de a ne încadra în conjunctura economică internațională.

Rămâne să adăugăm ideea federatiunii europene a lui Briand, accelerată de uniunea vamală austro-germană, apoi dumpingul economic, și, mai ales, al Sovietetelor, care stabilizează pericolul păcii, — iată tot atâtea puncte de program politic, cari reclamă o tratare preferențială.

Iată pentru ce o revizuire a cadrelor și a programelor, bate la poarta fiecărui partid, în particular, și la poarta vieții politice a țării în general.

Zeitschrift der Physikalische Chemie.) Tot d-sa a aplicat principiile termodinamice la studiul fenomenelor capilare, calculând constanța capilară cu ajutorul unei metode deosebite de cea folosită de marele fizician englez, Ramsay.

Insemnătatea științifică a lucrărilor sale, cât și a elevilor săi, a căror teze de doctorat au fost elogiate de Universitățile din Paris și Nancy, au făcut ca acum câțiva ani, cu ocazia celei de a 60-a aniversări a Universității din Nancy (Noembrie 1984), să i se acorde de către această Universitate titlul de „doctor honoris causa”.

„Știința nu are patrie, însă omul de știință — aparține unei țări” — a spus profesorul Gutton în elogioasa sa cuvântare adresată prof. Bogdan. „Suntem fericiți că putem arăta pe această cale simpatia noastră Universității române, acordând profesorului Bogdan o mărturie a deosebitei stime ce o avem pentru lucrările sale științifice.”

Dovada cea mai bună că străinii cunosc uneori mai bine seriozitatea muncii desfășurate în Universitățile noastre, și au mai mult respect pentru ele decât însuși acei care trăiesc în apropierea lor.

Consacrarea meritată a unei activități științifice și din partea celei mai înalte instituții în cultură dela noi, activitatea care a contribuit la cinstirea țării întregi, mai multe decât numărările misiunii oficiale mai are însă și o altă semnificație.

Ea arată că cu toată vitregia vremurilor în care trăim, există și o răsplătită a muncii rodnice și desinteresate cum a fost și este cea a profesorului P. Bogdan.

Corvin.

Putoarea dela Cinema Select

Atragem atenția secției cinematografice asupra următorului fapt: Cabinele de toaletă exală un miros puțin plăcut. Acest miros îl simt mai cu seamă spectatorii din loc. I.

Nu s'ar putea curăți și închide mai bine ușile acestor cabine? Credem că da. E doar interesul cinematografului.

Fixarea prețurilor medii. Camera de Comerț și de Industrie din Arad comunică: Comisiunea instituită pe lângă Ministerul de Finanțe pentru fixarea prețurilor medii, cari vor servi ca bază la calcularea impozitului pe cifra de afaceri și-a început lucrările. Pentru ca viitoare prețuri medii să fie în concordanță cu cele faptice ale pieții, Camera invită pe cei interesați, în deosebi pe industriași, exportatori și importatori, ca să-i comunice până la 11 crt nemulțumirile ce le-ar avea față de actualul tarif și propunerile motivate ce au de făcut.

DURERI DE PICIOARE

SURPAREA GLEZNEI

PICIOARE PLATE

contra acestora cel mai bun remediu este UNUȘOR SUPPORT. S'pregătește la ORTNER str. Alexandri No. 5. 2-5

Cele mai eficiente verighete de aur

ceasuri, bijuterii, și ochelari le cumpărați la

REINER IOSIF

ceasornicar și bijutier

ARAD, str. PIRICI 3. În dosul Teatrului. No. 108 5-24.

Incadrări și compactorie

În atențiunea doamnelor, încadrarea gobelin-urilor sau a tablourilor, în rame ovale sau patrate, deasemenea modele pentru compactorie, cu prețurile cele mai eficiente se pot procura la

N. MENRATH

atelier de compactorie și încadrarea Tablourilor

1-4

str. Brătianu No. 21

Milaș Gavril

Unica croitorie română

cu haine gata, începând dela 800 lei, unde se poate comanda și după măsurile din cele mai fine stofe engleze. Arad, Bv. Reg. Ferdinand Nr. 49. Vis-a-vis cu Mielu Negru. 1-4

CEASORNICE, obiecte de AUR și ARGINT puteți procura cu cele mai eficiente prețuri și cu cărticica „CONSUM” la

Nr. 149 1-20

CSÁKY

ceasornicar și bijutier,

Arad

peste drum biserica LUTHERAN

R o m â n i a
Judecătoria Rurală Nădlac.
Județul Arad.

Nr. 57/1931.

Publicațiune de licitațiune

Subsemnatul deleg. executor public această publică că în urma deciziei Nr. 647/1931, dat de judecătoria Rurală Nădlac în favoarea lui Lazăr din Nădlac repr. prin Dr. Corvin Luțal din Arad pentru încasarea creanțelor de 4515 lei cap. și acc. Se deliberează termen de licitație pe ziua de 8 Iunie 1931 ora 3 d. m. în comuna Nădlac casa N. 710 unde se vor vinde la licitație publică 1 vacă bălțată de 2 ani, 1 iapă roibă de 10 ani, 1 trăsor cu osle de fier culoare galbenă.

Toate aceste mobile, s'au evaluat în suma de 17000 lei.

Nădlac, la 29 Mai 1931.

Del. executor. Indescifrabil.

2

umbrele primitive

cu prețul unic — atâta timp cât se vând — vânzarea cu prețuri senzaționale de eficiente

Umbrele salvate dela incendii le vindem cu preț acceptabil. Marfa noastră este fără defecțiuni și de cea mai bună calitate.

TRANSILVANIA

casă de umbrele

(Palatul Fischer Elitz)

: Angajăm încri și reparațiuni

SCHIMBUL AURULUI pe

mai urcat preț la zi.

ZINNER, ceasornicar și

Metianu 1. (Forray).

Nr. 149 1-20

„Ardeleni” — „Regăteni”*)

În numărul trecut al ziarului „Aradul” a apărut un articol cu titlul de mai sus, care prin caracterul său pătimas și unilateral a stârnit sentimente de indignare în sânul cititorilor acestei publicații săptămânale, cunoscută până aci pentru spiritul obiectiv și tonul moderat în care a fost redactată. Săcătind că de data aceasta limitele buneii cumpăniri și a seriozității au fost mult depășite de autorul lui, cred a mă face ecoul majorității absolute de păreri și sentimente, comentând după merit articolul vizat.

Fără îndoială, că „regionalismul” care a nceput să se manifeste la noi nu mult după Unire, poate fi o piedică serioasă întru desăvârșirea consolidării noastre suflatești. Totuși, pericolul ce apare a-l prezenta trebuie redus la proporțiile sale reale. „Ardeleanul” însă, care a semnat articolul amintit mai sus, se alarmează peste măsură și comite o enormă greșală de a arunca în treaga vină asupra tuturor compatrioților săi ardeleni, cași-când toți aceștia, fără nici o excepție, n’ar mai face altceva, decât să muncească din răspuțeri la adâncirea prăpastiei, care ar desparte pe românii din Vechiul-Regat de cei din Ardeal.

Regionalismul nu este însă ceva specific românesc și mai puțin o invenție ardelenă. Sub formă deghețată există și aiurea, poate în cauza unei mândrii naive de a fi locuitorul unei anumite regiuni a unei țări, poate din altă cauză. Regionalismul ardelenesc este o rezultată a spiritului de răzbunare și a urei înmagazinată în sufletele ardelenilor autropiți timp de veacuri de străniri străine, cum presupune „Ardeleanul”. Noi nu suntem nici mai răi, nici mai buni, ca frații noștri din Vechiul-Regat. Dacă în conversațiile zilnice se întreținutează la noi expresiunea de „regăteni”, apoi aceștia la rândul lor au pentru noi nu prea măgulitoare „boangheni” sau „troari”.

Păcatele, dacă ele există, sunt reciproce. Dar ele nu sunt izvoite din ură, invidie, pizmă, cum pretinde autorul articolului citat. Puținele sentimente de ne-încredere, care ne mai despart încă, vor pieri cu vremea. Generația nouă nu le mai cunoaște; generația viitoare nici că va mai auzi despre așa ceva.

Regionalismul la noi a luat naștere din cauza nenorocitei politice de partid, care s’a făcut în ultimul deceniu. „Ardeleanul” în articolul însă, printr’o nefericită inspirație, în loc să sugereze un remediu împotriva regionalismului politic, deplasează cu totul discuția. Și pentru aceasta are o înviersunată eșire contra „ardelencilor”, pe cari le consideră ca fiind conduse numai de „instinct”, și cari simțindu-și inferioritatea lor culturală caută să se izoleze de societatea „regătenilor” etc., etc...

Afirmatiunile sunt cu totul lipsite de logică și delicateță. Mai întâi de toate, că orice ființă umană este condusă de rațiune și sentiment. Numai ființele de ordin inferior, (animalele), sunt conduse de simțăminte de „instinct”. A clasa pe femeile ardeleni printre acestea, este mai

mult decât jignitor și revoltă pe toți acei, cari și-au format un adevărat „cult” din iubirea către mamele, surorile, soțiile, copilele lor.

Să admitem însă, că autorul citatului articol a făcut o ireparabilă confuzie de noțiuni, sau că — din nenorocire — s’a exprimat greșit. Dar atunci să nu să avânte în discuțiuni, în care orice nuanță își are greutatea sa! Căci este extrem de riscat să se facă cineva judecătorul unei mase întregi și să-și îngăduie luxul unei generalizări bazată pe exemple izolate, mai ales când este vorba de gradul de cultură și inteligență al unor ființe omenesti. Se știe doar prea bine, că „prostia nu este legată de sat”. Există femei inteligente, există femei înculte, și de-o parte și de alta a Carpaților. Că Vechiul-Regat a dat un procent mai mare de intelectuale, cu pregătiri universitare, cari s’au stabilit în părțile noastre după unire este natural și se explică ușor. În Ardeal n’a existat înainte de această epocă nici un liceu de fete. Cele cari doriau să și facă o carieră, trebuiau să se pregătească în particular, trecându-și examenele la vre-un liceu de băieți. Frecventarea la cursuri se autoriza cu foarte multe greutăți. O și mai mare nedreptate li-se făcea atunci, când li-se refuza înscrierea la Universitate, dacă media generală a examenului de maturitate (bacalaureat) nu era „foarte bine”. (După Unire situația s’a schimbat. Astăzi nu mai există nici o deosebire între nivelul intelectual a „regătenilor” și a „ardelencilor”). Toate acestea însă nu pot dovedi teza „ardelencilor” nostru, care era un dispreț atât de pronunțat pentru femeile ardeleni. Căci inteligența și gradul de cultură a unui individ nu sunt legate de numărul examenelor trecute. Sunt femei autodidacte, cari fără nici o diplomă sau certificat școlar, au o cultură mult mai vastă și întrec pe multe din așa numitele „intelectuale”. Dacă în viață te mulțumești numai cu ceea ce ți-s’a dat în școală, și nu simți necesitatea de a te instrui, a te cultiva într’una fără preget, tot încult rămâi. Numai în acest caz n’ai avea curajul să nfrunți o discuție serioasă. „Ardeleanul” nostru poate fi liniștit. În absoluta majoritate a lor, femeile ardeleni nu evită discuțiunile, oricât ar fi ele de „complicate”. Dealtfel, „pentru-ca o femeie să fie agreabilă trebuie să fie inteligentă fără să fie intelectuală, iar un bărbat trebuie să fie intelectual fără să fie prost”.

În general, fiecare om își formează păreri după impresiunile sale individuale, după experiențele proprii sale vieți, după influința exercitată asupra lui de mediul în care trăiește. Nu poate fi decât de compătimit „ardelencilor” care, în cercul lui, desigur foarte strâmt, n’a cunoscut decât pe ardelenca condusă de „instinct” și „ridicul” în societate, și n’a văzut nici odată pe femeia ardelenă plină de demnitate și superioară. Adevărat, că

Măsurile guvernului pentru înviorarea producției naționale.

Taxele de export au fost reduse cu 50—75%, sau suprimate complet pentru numeroase mărfuri. — Ce însemnează această măsură pentru viața economică.

În ultima ei ședință delegația economică a guvernului a luat unele dispozițiuni în legătură cu taxele de export, menite să dea un ritm cu totul nou comerțului nostru extern. În fața nevoilor reale ale vieții economice, dl. Mihai Manoilescu, ministru Industriei și comerțului a făcut delegației economice propuneri concrete cu privire la reducerea cu 50—75 la sută a unor mărfuri de export, sau chiar la totala suprimare a acestor taxe. Dl. ministru Manoilescu a arătat că vechile taxe în urma împrejurărilor economice au devenit de-a dreptul taxe prohibitive. Pe de o parte interesul fiscal al statului nu mai poate fi atins, pe de alta parte prin ele se realizează viața economică din țară.

Mari reduceri la taxele de export.

În urma acestei argumentări irezistibile dl. ministru Manoilescu a propus și delegația economică a primit în unanimitate, ca taxele de export ale lemnului brut, cioplit, lucrat sub orice formă, ca trunchiul de stejar, cioplitura, cherestrea, traverse, parchete, esența de fag (doage, traverse, parchete), carpen, plop tei (trunchiu, cherestea), trunchiului de brad, cioplitura, cherestea, lătu-roaie, butoaie. Taxele de transport să se reducă cu 50—75%.

Taxele de transport pentru lemnele de foc de fag și stejar vor putea fi exportate fără taxe. Asemenea au fost desființate taxele vamale de export pentru furnir, placaje, obezi și spițe, tâmplărie și mobile.

S’au mai suprimat taxele vamale pentru exportul prin sindicate la vite mari și porci. Pentru exportul direct s’a fixat taxa de 400 de lei bucata.

Ouăle standardizate vor avea taxa de 10 bani bucata.

Importanța măsurilor pentru viața economică din Ardeal.

Se știe, că parte în urma crizei economice generale, parte în urma dumpingului rusesc produsele noastre de tot felul au pierdut posibilitatea de a mai concura produsele străine. Ex-

pentru asta trebuie să ai ochi să vezi și inteligență să pătrunzi.

A aplica însă tuturor femeilor din Ardeal aceeaș expresie de depreciere, este o incalificabilă aberație, nemăsurată ofensă și lipsă totală de bun simț. Dacă aceasta a fost intenția „Ardeleanului”, a reușit pe deplin. Dacă nu, era mai bine ca înainte de a scrie să-și reamintească proverbul: „Și tacușses...”!

Un român.

*) Publicăm acest articol — venit din afară — fără nici un angajament din partea noastră. Redacția.

portul nostru de lemn de tot felul, de vite și de ouă a scăzut vertiginos și la unele mărfuri el a încetat cu totul. În timp ce statul nu mai putea încasa nimic din taxele de export, industria din țară a fost lovită greu și ea a fost nevoită să reducă producția, creiând șomajul. Din motive fiscale, până acum ministerul de finanțe a refuzat să scadă taxele de export, cu toate că această măsură era reclamată de unanimitatea cercurilor noastre economice.

Noua măsură a dl. ministru Manoilescu, luată prin delegația economică a guvernului a stârnit un adevărat entuziasm printre cercurile producătoare din Ardeal.

În urma reducerii și desființării totale a taxelor de export pentru mărfurile menționate, se prevede o înviorare grabnică a vieții economice din aceste părți ale țării. Mărfurile noastre și-au recâștigat în parte capacitatea de concurență față de mărfurile străine și se va putea relua producția în întreg Ardealul, ceea ce în timpul cel mai scurt va da efecte salutare în ce privește întreaga viață economică din țară.

Prin desființarea taxelor de export pentru vite, se va relua exportul și țărănimia va putea obține prețuri mai bune pentru vite.

Reluarea lucrului pe valea Mureșului și în Maramureș.

În timpul cel mai scurt întreprinderile forestiere de pe valea Mureșului și din Maramureș, cari și-au închis porțile, neputând concura cu strănătatea, vor începe din nou lucrul, și acest fapt se va resimți prin angajarea alor zeci de mii de muncitori, cari azi se găesc în șomaj.

Trebuie să remarcăm în acelaș timp, că hotărârea aceasta a guvernului, care accentuăm din nou, va provoca o înviorare cu totul neașteptată a producției naționale, s’a luat fără promisiuni demagogice, după alageri, nu ca o măsură de a satisface o clientelă, politică, pentru că guvernul se bucură de situația fericită de a nu avea așa ceva, — ci ca o măsură impusă de nevoile vieții economice a țării întregi.

Vom urmări de-aproape efectele acestei dispozițiuni, căci suntem ferm convinși, că rezultatele vor fi mai mult decât satisfăcătoare. Hotărârea delegației economice iese din comun, ea fiind din cele mai importante din câte s’au luat în ultimul timp, efectele ei de abia de aci înainte se vor simți.

Citiți și răspândiți!

„Aradul”

Cronica femeii

Femeea distinsă.

Insemnări pe marmora unei cafenele.
Nici mamă, nici cocotă!...

Veacul vitezel ne-a dat un tip nou de femeie „distinsă.“ Tipul clopîit după chipurile stelelor de cinematograful, după asemănarea curtezanelor celebre un solu de bizar amestec al salonului european cu baladerele orientale. Sprâncenele smulse, vopsea cu top-tanul și siluete nervoase, în slujba întregii stupidenii pe care o propagă câțiva hermafrodiți creatori de modă femenină.

Pervertirea bunului gust amestecă frumosul cu slujenia, adevărul cu minciuna, binele cu răutatea și în ultima creație ne dă femeia, care nu-i nici mamă, nici cocotă, ci ceva mai prejos și de una și de cealaltă.

Cauzele sunt diferite. Răsturnările și prefacerile sociale au deschis bogății noi celor a căror pregătire sufletească nu fusese canalizată să știe întrebunța banul. De aci risipa, banul svârșit în chip nerod după bunul capriciu și îndemn al reclamei comerciale. Veacul vitezel nu-și desminte nebulia.

Și totuși trăesc printre noi și femei cu adevărat distinse. O liniște dulce ne împacă gândul, evocând figurile lor deprinse din cadrul prăfuit al altor vremi mai bune. Este femeia modestă și totuși plină de demnitate, având ceva împărătesc în gingașia gestului domol. Nici un solu de fudolie. Intelligentă și cultă fără odrăznicia așiașului, ci păstrându-și superioritatea sub farmecul unei delicate discreții. Bună, marimțoasă și darnică în zâmbetul senin, nefățărît, fără pic din răutatea mahalagioalcelor ajunse sus.

La o masă vecină, în fața mea, este o astfel de femeie distinsă. Nici un gest teatral, nimic din ceea ce intră în obiceiurile lumii de svăpăiate moderne. Suavă, corectă, glogașă, discretă.

Au petrecut-o toți ochii când a leșt la brațul soțului său. Era femeia distinsă care impune respect.

Și am priceput de ce sunt azi așa de mulți burlaci.

Festivalul Soc. „Principele Mircea“

O simpatică manifestație a copiilor.

Comitetul Societății „Principele Mircea“ filiala Arad de sub conducerea Dnei Ecaterina Drăgan a organizat o serbare la teatrul orașenesc în ziua de 31 Mai ca o încheiere a săptămânii copilului.

Un program variat compus din recitări, dansuri naționale clasice și de grații, cântări la pian și o piesă de teatru executate artistic de micii copilași, au stârnit admirația numeroșului public care prin prezența lui a dovedit încă odată că știe să aprecieze marele rol urmărit de Societatea „Principele Mircea“, iar prin aplauzele furtunoase a știut să răsplătească și să încurajeze pe micii artiști cari s'au produs.

Programul a fost executat de copii de la grădinele No: 1 și 5, de elevele școlii No: 2 de fete, de Xenia Mladin, Irene Constantin și Roby

Weiss, elevele Dnei Eghy Ungar, cum și de Romy Caba, Gigi Constantinescu, Mihai Georghiu, Fainkuchen Sari și Anuș.

Meritele acestei manifestații să datoresc atât comitetului „Principele Mircea“ cât și D-șoarelor Ela și Maria Tomoșiu de la grădina No: 1 și 5, D-șoarei Balaban de la școala No: 2 de fete Dnei Eghy Ungar cât și Dnei și Dni Constantin, Directorul Băncii Românești, Dnei și Dni Profesor Constantinescu, Dnei și Dni Mladin, Dni Caba, Dnei și Dni Preot Georghiu și părinții acestor micuți, cari la apelul Dnei Prezidente a societății nu au ezitat o clipă de a oferi concursul pentru realizarea unui scop atât de frumos, punând totodată în evidență grația și talentul remarcabil al micilor lor odrasle, ce au stârnit admirația întregului public.

Examenenele.

Sutem în pragul încheierii anului școlar. — Deși cu toții am trecut prin tortura examenelor, prea repede le-am dat ultării. — Azi numai părinții cu copiii la școală se mai ocupă de ele, dar chiar și aceștia mai mult de silă, decât din considerațiuni generale. — Ori problema educației generațiilor viitoare trebuie să preocupe azi pe tot omul de bine, pe oricare bun patriot, care poartă vre-un interes viitorului țării și neamului. — Vor fi specialiști pedagogii în instrucție, ba chiar și în educație, dar în definitiv bun educator trebuie să fie fiecare părinte. — De problema educației și instrucției tinerilor vîrstare, mai ales în aceste vremuri de prefaceri epocale, trebuie să se ocupe toți cei cari iubesc această țară.

Prea multe schimbări de sisteme s'au făcut în învățământ în timpul din urmă, atât de nefavorabil. Zicem nefavorabil pentru că criza bacalaureatului nu a fost rezolvită, nici cauza lipsei de cunoștințe suficiente, pe seama studenților universitari, nu a fost cu certitudine stabilită; — avem încă mai ales în provinciile noastre, profesori improvizati, și peste capul tuturor improvizati ori neimprovizati s'a năpustit nenorocirea curbei de sacrificiu. — Toate acestea, nu numai lipsa dragostei de carte a elevilor influențează nefavorabil asupra rezultatelor elevilor, ori neimprovizati școlii complet neurastenizați, iar din unele internate incubati de bacilul Koch.

Chestia examenelor trebuie ținută la ordinea zilei până la mulțumirea ei rezolvire. Di. Prim-Ministru lorga, a făcut declarații la Giurgiu, pentru ștergerea bacalaureatului. Aceasta binefacere nu se poate realiza decât pe anul viitor, și dacă părintii nu vor forma o ligă pentru apărarea copiilor lor împotriva prea multelor experimente, ce se fac cu odraslele lor, ne vom pomeni, că la proxima schimbare de Guvern să se revină iară asupra suprimării bacalaureatului; reintroducându-l într-o formă și mai draconică.

De aceea zicem că chestia examenelor din toate punctele de vedere comportă o deosebită importanță. Cercetați examenenele de fine de an în diferent, că aveți ori nu copii, și veți constata lucruri necunoscute.

Un fost arădan numit secretar general al Ministerului Industrii și Comerțului

Monitorul Oficial ne aduce știri că Di. Ing. Cristea Niculescu, membru Consiliului de Administrație al Reg. Autonome a Porturilor și Căilor de Comunicație a fost delegat a îndeplini funcțiunea înaltă de secretar general al Ministerului Industrii și al Comerțului. Di. Ing. C. Niculescu este fost director general al Societății Industrii Arad-Brad, prin urmare un fost arădan, prea bine cunoscut cetitorilor noastre atât din interesantele sale conferințe ținute la Cercul Inginerilor, cât și din activitatea socială dezvoltată. Di. Ing. Niculescu fiind un excelent animator era apreciat și consultat în orice chestiune de interes obștesc societății noastre, de caritate, profesionale, etc.

Neuitate vor rămâne discuțiile cari a luat parte în ședințele Consiliului Camerei de Comerț și de Industrie din Arad, al cărui membru era. Prin temeinicia vederilor sale, claritatea expunerilor Dsa a înălțat totdeauna nivelul discuțiilor, încât din ședințele Consiliului de Administrație la care participa di. Ing. C. Niculescu deveniau interesante și instructive.

Di. Ing. C. Niculescu, a făcut îndelungate călătorii de studii în străinătate, de unde s'a reîntors cu bogate impresii, pe cari le știe utiliza în multă măiestrie în întreaga activitate sa. Dsa este și un fervent aderent principiilor marelui industriaș american Ford. Nu odată am auzit apăsându-le în vorbirile Dsale, verificându-le temeinicia cu o multitudine de exemple culese din viața practică.

Iată de ce ne bucurăm de binecunoscuta distincțiune, de care a fost vrednic: iată de ce legăm deosebite nădejdi de activitatea ce va desfășura în noua sa sferă de activitate, atât potrivit calităților speciale, cu care e înzestrat, pentru a satisface așteptările.

Noi îl felicităm, ca și pe un valoros prieten al „Infrățirii“ și-i dorim plin succes în toate lucrările sale.

PARDEȘILE și HAINELE de PRIMĂVARĂ

N. 148 2-10

le vopsește și curățește

str. Brătianu No. 11 KNAPP str. Episcopul Radu

Intreprindere cu cele mai moderne instalații de gaz și electricitate.

Deștepți și naivi.

(16)

(roman)

de: T. Cristea

Vagabondase până acuma prin trei licee confesionale. Primele patru clase liceale le terminase cu bine în târgușorul de unde pornise odinioară spre România, apoi își începuse cursul superior la un liceu unde confesionalismul Istovea simțirea națională. Nu se putuse împăca în acest mediu. Fugise dela liceu în miez de iarnă, pe viscol și ger, străbătând munții pe jos, hoinar, însoțit de un alt tovarăș de aceeași vîrstă. Îi îngrozise farisenia și bigotismul popilor burtoși, dar îl îngrozise mai ales mediul de inconștiență națională în care se bălăcea lumea școlărească din acel liceu. Părintele Grigorie îl adusese înapoi la liceu și ar fi fugit din nou, dacă atunci când sosise cu unchiul său în orașel și dormiseră noaptea în hotel nu ar fi auzit tușind mereu pe părintele Grigorie. N'avea inimă rea Voicu și de își lăsa frău lber nădrăvăniilor

lui, o făcea fiindcă îl curgea în vine un sânge prea amarnic, care-l mâna mereu să iasă din rândul celorlalți omuleți de vîrstă lui. Dar în noaptea aceea la hotel, când auzise pe unchiul său tușind înecat și sec, se sculase aprinsese focul și veghiase toată noaptea ca să nu se răcească camera, în timp ce ochiul său spiona plin de venerație figura palidă a celui care se trudea să-l facă om și'n frământarea gândurilor din noaptea aceea, se hotărâse ca să nu-și mai lasă din fire cât timp va trăi unchiul său. Căci îl adora așa cum adoară îndrăgostiții chipul întâiei lor visări. Părintele nu dormise, dar nu vruse să-l tulbure gândurile, căci manifestarea aceasta tăcută de iubire și credință îl făcuse să ierte încă odată nepotului toate nebuniile din trecut și viitor, să uite, că în puterea ernel trebuie să facă un drum de optzeci de kilometri cu sania, la vîrstă lui de moșneag.

În timpul vacanței apoi, când și-a dat părintele seama, că pe Voicu nu-l putea împăca niciodată mediul aceluia liceu maghiarizat, unde îl trimișese cu scop să învețe și limba ungurească, renunță și se hotărî să-l trimită la Blaj, unde auzise, că sunt profesori strașnici și rîndulă nemțească. Nu-l mai putu însoți el pe pe Voicu căci îl slăbiseră puterile. Isbuti printr'un cunoscut să-l fie primit nepotul în Internatul greco-catolic, deși era ortodox.

Fusese școala și mediul în care Voicu se simțea acasă. Dela început prinsese dragoste de profesori și liceeni. Figuri cari aveau să trăiască încă mult în sufletul lui, simbolizând virtuți dintr'o lume aleasă și rară. Curățenia internatului, mîncarea îndestulătoare la timp și rîndulă în toate, i-se păreau un ralu după suferințele îndurate pe vremea când își amăgea foamea din fărâmițele rămase pe fundul desglijor, cari se umpleau numai odată la săptămână și când trebuia să adoarmă în mirosul puturos al picioarelor nespălate cu ani al unui

alt coleg care îl înghesuia în acea pat într'o cămaruță cu miros de cegal, în care se întreceau hordălele celor patru liceani în două paturi.

Figura severă, dar plină de bontate a „măriei sale“ rectorul internatului, așternea peste aceasta cazană o siguranță plină de încredere și diul patriarhal de orașel cetate de elevi și profesori, unde toți se cunoșteau și nimeni n'avea nevoile să-și mîncească vecinul, răspîndea sinceritate și îndreptare spre năzuinți mai bune. Dar ceea ce îl încânta pe Voicu mai mult decât toate era simțământul cu adevărat românesc care se degaja din faptele, din toate vorbele între, pe școlii, ca și în târg sau împrejurimile. Colindând dealurile și văile, pe Chereteu sau pădurea Veza, jucându-se pe Câmpia libertății, repetându-și șirile în grădina internatului sau pocind a somn pe băncile din simțea furnicându-l din creștet în tălpi mândria că poartă o picătură de sânge din sângele celor cari au țișera prin fapte tradiția de voință a locurilor pe unde se afla.

SPORTIVE

Gloria bătută. III Ker. F. C. Invinge detașată,

Matchuri de toate soiurile s'au succedut în ultima etapă din primăvara aceasta. Unele de factură superioară, altele de importanță mai redusă, și în ultimul rând acelea, cari au decepționat ca și morală.

Am văzut jocul unei echipe oaspe în Bpesta a lui III. Ker. F. C. contra jucătorilor din localitate ca atracție principală, iar pentru ziua a doua de pusali s'a jucat selecționarea pentru final de campionat al Ligii de vest, atât pentru jocul amical, cât și pentru cel oficial echipele noastre locale din punct de vedere al clasamentului au dovedit de multe slăbiciuni și impotență care caracterizează. Infrângerea acestora în scorurile zdrobitoare obținute în timpul match pot să dea de gândit celor care au încredere în renașterea sportului local. Căci este inadmisibil ca echipele, cari stau în față de față al clasamentului să aibă prădă așa ușor și să plece steagul în fața adversarilor, evident mai puternici, fără de stăruința la care sunt moralmente obligate, pentru apărarea onoarei și a nivelului Sportiv local. Este vorba pentru Amefa și în planul al doilea pentru Gloria.

Clubul Athletic Arădan, echipa clasă a patra în sesiunea aceasta prin perseverența sa din ultimul timp a avut întrucâtva cinstea acestui district, prin victoria obținută asupra echipei eminente „Stăruința” din Oradea.

Bucureștii, deasemenea nu se pot lăuda de progrese evidente, deoarece au cedat în fața Ploestienilor, și că nu vor intra în concursul pentru titlul național.

Dăm aici rezultatele tehnice:

Oradea:
III. Ker. (Bpesta)—Amefa 1+0

Oradea:
Prahova—Unirea-Tricolor 1:0
Match pentru selecționarea campionatului.

Oradea:
Chinezul—Banatul 4:0

Oradea:
România—Ripensia 4:4

Luni:

U D R—Gloria C. F. R. 6:1 (1:1)
Scorul urcat este dintre cele mai exagerate. Aci e nevoie de o mică paranteză care să se deschidă pentru a face cronica arbitrajului. Nu știm și nu putem crede că conștiința dlui care și-a asumat o așa răspundere să fie complet împăcată, în urma gafelor ce a făcut. Majoritatea goalurilor au fost marcate prin greșeli dovedite și constatate. Iar brutalitatea admisă jucătorilor din chiar primele minute ale jocului, au adus la finalul așa de periculos al echipelor, care putea duce la foarte grave consecințe. Nimic de zis „UDR” în repriza a doua s'a dovedit a fi mai omogen decât adversarul său, care demoralizat în parte de incapacitatea arbitrajului, și-a pierdut capul jucând complet desordonat.

Domnule Sepi a se slăbi...!

Oradea:

C. A. A.—Stăruința 1:0
Atleticii din nou în posesiunea unei frumoase victorii raportate asupra orădanilor falmoși.

Tennis.

Știri

Dna Glurgiuț excelenta jucătoare arădană a fost personal invitată să ia parte la concursul internațional de Tennis din Buc. care începe la 4-8 Iunie.

Borotra a câștigat campionatul Franței la simplu contra compatriotului său Boussus cu 6:4, 4:6 6:2, 6:1.

Dra Aussem a luat locul întâiu la simplu doamnelor contra falmoasei Nuthal (engleză) 7:9, 6:4, 8:6.

Proprietari de automobile! Piese de schimb, cauciucuri și altele pentru FORD — CHEVROLET precum și pentru orice alte automobile, se capătă cu prețurile cele mai eficiente la:
„MOTORDelta” Sigismund Kelly
ARAD, str. Alexandri 5.

pului blond cu favoriți și ochelari. De aceea îl și căuta șvabul mai vartos lui ca altora un pretext de prigoană. Nimerise în clasa lui Voicu tocmai la oara de latină. Ingâmfat și bănuitor, trecea dela bancă la bancă și privea pe fiecare elev la rădăcina nasului, de parcă ar fi vrut să le cetească în intestine simțirea ascunsă pe care le-o sădiseră acolo profesorii în clasurile când nu era el în inspecție. Copiii nu-l puteau înfrunța privirea ochilor spălăciți de pică dar tăioși ca trupul unei șopârle umede. Voicu i-o înfruntase însă. Și răspunsese cu aceeași privire ascuțită și un nod de ură se îngrămădisise la întâlnirea sprincenelor liceanului de clasa a cincea. „Prodrectorul”, titlul care se da inspectorilor de școli secundare, se împiedecase surprins de aceasta privire obrăncă a unui mucus și ca și când ar fi fost intimidat găsisse să-l întrebe, bine înțeles ungurește, cum îl cheamă. Voicu se ridică în picioare, rece, stăpânit și răspunsese românește:

— Mă cheamă Axente Voicu.
Inspectorul își tremură nemulțumit favoriții și se adresă indignat profesorului Gavrilă:

Ar fi bine dacă...

...Pentru devoratorii de filme s'ar deschide cinematografele de vară.

...Autobusele ar circula regulat pe ruta str. Brătianu — Șega — Gai.

...Dr Ponderosu, și-ar păstra palmele pentru ei, căci se poate întâmpla să... rămână fără ele!..

...Serviciul parcurilor ar îngriji de grădinițele de flori create în unele străzi și piețe!..

...Unii domni nu s'ar erija în apărători ai unei cauze (sau hai să-i zic ideiei!) dinainte percută, mai cu seamă atunci când... punct! (Scuzați, mi s'a rupt penița!..)

sim

Problemă de Matematică.

Tatăl constatând, că Nunuța nu are prea mare atragere pentru matematică, credea că ea se va familiariza cu noțiunile abstracte, prin rezolvirea de probleme practice. Astfel într'o zi îi dă pentru rezolvire următoarea problemă:

De câți bani ai trebuință ca să cumperi 2 ziare dela chioșc, o portocală pentru tine și un caiet cu 12. Lei, pentru aritmetică?

Nunuța se gândește, socotește pe degete și răspunde: 11 Lei.

Tatăl face un semn de mirare.

Nunuța se grăbește explicând „Neamul Românesc” și „Argus” costă 6 Lei, căci cu atât le cumpăr în fiecare zi, o portocală costă 5. Lei. Șase și cu cinci fac 11; iar caietul îl cumpăr fără bani (pe datorie) dela dl. Garoiu.
Pentru conformitate:

Tatăl său.

Un măgar... deștept!

— O întâmplare ciudată s'a petrecut într'o regiune din Ucraina. Două țigani din două sate vecine se certau pentru un măgar. Fiecare susținea că măgarul cu pricina este al său. Locuitorii din cele două sate luând apărarea consătenilor lor s'a lăsat o încăierare din care suferiră doi morți și 2 răniți. Se pare că cel mai deștept din afacerea asta o fost tot măgarul!..

— Cum, elevul nu știe să răspundă ungurește, când îl întreb în limba statului care-i dă pâinea?

Profesorul zimbl răutăcios sub mustață și îndemnat pe licean să răspundă ungurește, îi spuse chiar formula ungurească:

— Pe mine mă cheamă... Axente Voicu — rosti elevul accentuând ostentativ românește numele său.

— Dar am cerut să-mi răspundă ungurește — se răsti iritat inspectorul — vreau să-mi spună numele în traducere ungurească și cu accent unguresc. Profesorul explică elevului ce vrea inspectorul și acesta supus, răspunsese din nou, accentuându-și însă numele și mai ostentativ românește:

— Pe mine mă cheamă tot Voicu Axente.
Apoi găsi necesar să explice cu mândrie nestăpânită și ironie calculată:

— Numele meu n'are sinonim în limba ungurească și nu va avea nici odată!

Inspectorul înghițise nodul și plecase din clasă infuriat peste măsură. Profesorul îl petrecuse până la ușă cuvântul și se reîntorse zimbland mulțumit la catedră... Lui Voicu îi aruncase o singură privire, pentru care

„Cadastrul”

Primăria Arad a ridicat impozitul cu 50%.

A întreprins Primăria vre-o lucrare arhitectonică uriașă, care să reclame brusca ridicare a impozitului cu 50%? Nu.

De ce atunci?

Numărul funcționarilor s'a redus, lefurile lor au scăzut, toate prețurile sunt în scădere, resimțindu-se criza economică în toate întreprinderile colective ca și particulare. Era o cauză era timpul, care să îndritulască Primăria se ridice așa brusc, peste noapte, impozitul cu 50%?

Stă mîntea în loc și cea mai largă bunăvoință nu găsește deslegarea. Ba, ce e culmea ironiei: Se vorbea mai astălarnă, că Primăria va reduce impozitul.

Acesta să fie rezultatul gospodăriei genialului cultivator de buruieni din Arad?

Vom reveni, dar deocamdată așteptăm lămuririle Primăriei.

Deșteptăciune.

— Domnule, chiar acum un străin s'a urcat în automobilul dv. și a plecat cu el...

— Drace! și cum era individul?

— Nu m'am uitat la el, — dar știu numărul automobilului.

Accident.

— Eri am căzut de pe o scară de 10 metri.

— Și încă trăiești?

— Sigur, am căzut de pe prima treaptă.

Metamorfoza.

Triste vremuri astăzi!

Dimineața, mi-era goală sticla și plin portofelul... După amiază mi-a fost gol portofelul și plină sticla... Și-acum sunt goale amândouă și eu sunt plin.

Cel mai lenș.

Când Bernard Shaw era băiat mic, se întoarse într'o zi dela școală și văzu pe tatăl său așteptându-l la ușă. Bătrânul se răsti la el:

— Profesorul tău mi-a comunicat că ești cel mai lenș din clasă. Așa e?

— Nu papa, cel mai lenș e profesorul, răspunde tânărul Shaw.

— Cum profesorul? se miră tatăl, holbând ochii.

— Da papa, profesorul! Pe când noi lucrăm și scriem, el șade și nu face nimic.

elevul îl rămase deapurarea recunoșcător.

Își făcuse Voicu caluș cald în Blaj. Era prețuit de profesori deși nu-și bătea prea mult capul cu școala și era mulțumit de toate. Profesorul de desen găsea că avea un talent deosebit, dar rămânea un „fuser”, care n'avea să producă niciodată o lucrare de seamă, fiindcă n'avea răbdarea cuvenită unui pictor adevărat. Totuși elevul Voicu reușise să câștige și bani cu desenul. Un medic tipărise o carte și-l găsisse pe Voicu bun să-l desemneze toate figurile de anatomie, ceea ce îl încântase nespuse de mult și-l adusesse și un dar de câțiva arginți. Era al doilea caz când câștiga o pâine cu truda mâinilor lui. Întăioară câștigase tot cu desennul un zlot și șasezeci de bani, pe când avea douăsprezece ani — pictând... o firmă de brutar. Cunoscuse fericirea unei nopți de chin pentru a produce și e drept, că a douăzi încasase o notă rea la matematică, dar după masă croise cu multă plăcere pe tabla de fier conturul rotund și umflat al pâinei și franzelelor, cari aveau să dăchisească firma evreului. Mult după aceea simțea o nespuse mulțumire, ordecâteori trecea pe lângă firma evreului: era întâiul produs al muncii lui.

(Va urma)

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

Iunie		are 30 zile		Ciresar.	
1931.	Calendarul Iulian	Calendarul Greg.	Soarele		
Zilele săpt.	Indreptat		răsare	apune	
Duminica tuturor sfinților, Evangh. dela Matei Cap. 10 v. 32-38, 19, 27-30; zis-a Domnului ucenicilor Săi: Tot cela ce va mărturisii pentru Mine...					
Apostolul, către Evrei cap. 11, v. 35-39; Fraților, sfinții toți prin credință au biruit împărății					
Dumin.	7 M. Teodot, Licarion	Lucreția	4.53	9.04	
Luni	8 M. Nicandru, Marc.	Medard			
Marti	9 P. Chiril, s. Enala	Primus			
Mercuri	10 M. Timoteiu, Teofan	Margareta		timp	
Joi	11 A. Vart. Varnava	Barnaba			
Vineri	12 P. Onufr. m. Antoniu	Vasilides		frumos	
Sâmbătă	13 M. Achilina, c. Trifilia	Anton de Pad			

□ 8 Iunie, sărbătoare națională: *Implinindu-se Luni 8 crt. un an dela reîntorcerea Majestății Sale Regelui în țară, Guvernul a decretat această zi de sărbătoare națională. Oficiile publice, școlile, magazinele, etc. vor fi închise, iar la Biserici se va oficia un Te-Deum, de recunoștință.*

Evenimentele ultimilor ani în politica țării, de fapt au contribuit la slăbirea prestigiului Dinastiei. Actualul Guvern, și'n special dl. Prof. Iorga dându-și seama, ce primejdie ascunde acest fapt, și-a impus rectificarea lucrurilor. Rostul acestui Guvern, care combate nu numai greșelile ci și atotputernicia partidelor politice, este de a restabili ierarhia internă, de a reda Dinastiei toată strălucirea, de care are trebuință ordinea într'un stat monarhic. Fiindcă noi încă suntem animați de aceleași gânduri, ca și dl. Prof. Iorga, aplaudăm măsura luată.

Să trăiască Majestatea Sa Regele!

□ **Administrația ziarului nostru** roagă pe domnii abonați cari n-au achitat încă nimic, să trimită abonamentul pe jumătatea de an expirată.

Credem că abonații, având în vedere, că nu li s'a cerut plățile anticipativă a abonamentului, își vor face prompt datoria, fără să le-o mai cerem.

□ **Pensionarii** nu și-au primit pensile nici pe Maiu nici pe Iunie a. c. Nu putem crede s'vonul auzit că aturea s'ar fi achitat încă în luna trecută sumele convenite pe Maiu ca și pensii, pentru că plățile trebuie să se facă uniform pe întreaga țară. Totuși înregistrăm aceasta știre, dorind să fie desmințită, iar pensile restante plătite cât mai curând. Până aci pensionarii aveau preferință întrucât li se plăteau drepturile punctual, și cu precădere. Acum ei au rămas în suferință, și funcționarilor activi sunt cei preferiți.

Să dea Dumnezeu, că aceste stări să înceteze odată pentru totdeauna!

□ **Prin prezenta se provoacă toți proprietarii de cabine particulare, că până la data de 8 I. c. adecă luni, fiecare să-și plătească abonamentul de cabină căci la caz contrar cabinetele neachitate vor fi demolate.**

□ **Intrerupere de curent.** Uzina Electrică face cunoscut, că în ziua de Duminică 7 Iunie a. c. trebuind a face reparațiuni la rețeaua de înaltă tensiune cât și la cablul subteran, va întrerupe furnizarea curentului electric:

Intre orele 7—9 dimineața în toate locurile unde sunt cabluri subterane, Intre orele 7—2 a. m. pe Calea Aurel Vlaicu, Segă și Gal.

□ **Redacționale. Căutăm corespondenți în toate comunele fruntașe din județul nostru. Oferte la Redacția Ziarului.**

□ **D-șoara Stelina Călniceanu,** fida d-lui consilier-controlor eparhial Aurel Călniceanu, a terminat cu succes deosebit studiul pianului la Academia de muzică și artă reprezentativă din Viena.

□ **Succesul unui arădan la Paris.** Pe cale particulară ne parvine știrea, că talentatul tânăr, Teodor Țucra, a depus cu deosebit succes examenul de anul II. la Ecole du Louvre și la Beaux Arts din Paris. Unul dintre subiectele tratate la aceste examene a fost: Influența școlii franceze asupra picturii românești. Prietenul nostru, a tratat subiectul acesta într'un mod magistral, fiind felicitat în public de către profesorul Hautecour, directorul Muzeului Luxemburg și Jean Boucher, unul dintre cei mai apreciați sculptori parizieni și premiatul pe anul acesta Salonului de sculptură din Paris

Dorim prietenului nostru și pe mai departe același succes, care să ne bucure și pe noi.

□ **Notarul comunei Mureșel** este un om cu tragere de inimă față de comuna pe care o administrează. Astfel, în zilele trecute, paznicul băii gratuite de lângă Aradul nou, a scos din Mureș cadavrele alor doi înecați. Păcatele lui au făcut să le scoată pe țărmul de către Mureșel al Mureșului. Notarul s'a supărat pentru acest lucru, spunând că face spese comunei, și vrea să-l dea afară din misera slujbă ce o îndeplinește. Atragem atențiunea autorităților asupra acestui notar econom.

□ **Concurs de tenis** Societate de Patinaj din Arad, din încredințarea Biroului de Direcție al F. S. R. T.-ului va organiza pe zilele de 11—14 Iunie concursul oficial al F. S. R. T.-ului pentru campionatele Regionale cu următoarele competiții și condițiuni:

Categoria I-a

1. Simplu domni 2. Simplu doamne 3. Dublu domni 4. Dublu mixt 5. Dublu doamne Categoria II. 6. Simplu domni 7. Simplu doamne 8. Dublu mixt. Iuniori: 9. Simplu domni 10. Simplu doamne.

1. La concurs poate participa orice jucător amator licențiat în regulă pe anul 1931 conform regulamentului F. S. R. T. Concursul se va desfășura conform regulamentului în vigoare al F. S. R. T.-ului.

Rezultatul alegerilor

Guvernul obține majorități zdrobitoare

Ministerul de interne, a comunicat Joi după masă rezultatul oficial al alegerilor pentru cameră.

Comunicatul guvernului, spune că au fost exprimate 2,927.303 voturi.

Voturile și mandatele au fost repartizate în felul următor:

Uniunea Națională a luat 1349 849 adică un procent de =47 48% = 287 mandate.

Partidul Național-Țărănesc a luat 438.761 adică un procent de 14 98% = 30 mandate.

Partidul Liberal de sub șefia dlui George Brătianu a luat 173.343 adică 5 92% = 12 mandate.

Partidul Poporului a luat 141.229 adică 4 82% = 10 mandate.

Partidul Maghiar a luat 130.005

adică 4.74 % = 9 mandate
Liga Apărării Naționale a luat 113 850, adică 3 77% = 7 mandate.

Partidul Țărănesc de șefia dlui dr. Lupu a luat 109.800 adică 3 43% = 7 mandate.

Partidul Social-democratic a luat 94 253 adică 3 24% = 7 mandate.

Partidul dlui Stere în cadrul Ligii contra Cametei a luat 87.000 adică 2 75% = 6 mandate.

Blocul Muncitoresc și Țărănesc a luat 73.711 adică 2 51% = 5 mandate.

Partidul Evreesc a luat 67.000 adică 2 19% = 4 mandate.

Garda de fier a luat 30.000 adică sub 2%.

În județul nostru, Uniunea Națională primește opt mandate care sunt deținute de d-nii:

G. Ionescu-Șișești, profesor univ. Ministru al Agriculturii
Mihai Mărcuș, fost senator și prefect de Arad
Ascaniu Crișan, dir. liceului „Moise Nicoară“ Arad
Hans Beller, candidatul partidului german
Constantin Xenii, fost ministru
Ioan Boambă, agricultor
Dumitru Șerbănescu, inginer
Anghel Grama

Candidatul al 9-lea, cade în favorul listei național-țărăniste, a cărui cap, dl Ștefan Cicio-Pop, va fi declarat ales.

La Senat.

Joi, au avut loc în întreaga Țară alegerile pentru senat. După rezultatele primite până acum, Uniunea Națională a luat toate locurile, cu excepția județului Trei—Scaune, unde mandatul a fost câștigat de partidul maghiar.

La noi, în județul Arad, Uniunea Națională, a luat toate locurile la Senat, noii aleși sunt:

Dr. Teodor Botiș, rectorul academiei teologice Arad.

Dr. Dumitru Manolescu, prof.

universitar, fost senator de Arad
Dr. Ioan Alămorean, soc.

* * *

Rezultatele aceste nu sunt foarte clare, nevoe de nici un comentariu. Vorbesc dela sine, și vorbesc foarte clar.

Vor fi unii cari le vor comenta în diferite feluri: divagații, că poporul conștient, alege pe acei ce au un trecut muncă, care este o garanție ce vor face în viitor.

* * *

Pe aleșii județului nostru felicităm și-i rugăm să muncească și să se intereseze de aceste probleme care dela unire încoace să lăsat în părăsire.

□ **Societatea anonimă Română de Telefoane București**, caută 10—15 absolvenți de Școală de Arte și Meserii pe cât se poate cu serviciul militar satisfăcut. Salar lunar circa 3000 lei. Vor face un an de școală specială și primesc 150 lei ziuri pe zi. Cererile se înaintează adresate: Direcțiunii Generale a Soc. An. de Telefoane București, prin Direcțiunea Regională Timișoara, până la data de 10 Iunie a. a. inclusiv. Acte: Diploma de absolvire, certificat de naștere, de practică și de militarie.

□ **Dezvelirea bustului marelui român bănățean Emanuil Ungurianu.** Duminică 14 Iunie a. c. va avea loc cu mare pompă dezvelirea bustului marelui român bănățean Emanuil Ungurianu. Bustul este așezat în parcul din fața cazărnilor regimentului 7 ploneri și este executat de regretatul sculptor Groza. Comitetul care a luat această frumoasă inițiativă, de a ridica lui E. Ungurianu în metropola Banatului un bust, în prezent lucrează la stabilirea programului pentru ziua dezvelirii.

● Din cercetările asupra fraudelor cu spirtul negru rezultă că sunt implicați în această afacere câțiva foști înalți demnitari ai fostului guvern național-țărănist. Impotriva lor, Parchetul din Cluj a început cercetări.

□ **Spre sfârșitul dictaturii** Ziarele germane anunță din București că în curând se vor produce schimbări importante în politica internă a statului vechi, schimbări care vor duce spre sfârșitul dictaturii. Ziarele din Belgrad, desmint știrea, dar nu zăresc dacă regimul actual va continua. Deasemenea ziarele din grad cred că îndepărtarea ministrului Jifcovic, va fi în curând împlinit.

Hulbăr Silviu adus la Arad mlineața, Hulbăr Silviu, fostul comandant al Victoriei, a fost adus dela Iași la Arad, unde și-a îndeplinit pede pentru falsificare. Incorectul funcționar a fost depus în închisoarea locală. Cercetările vor începe aceste.

Societatea de binefacere a românilor din Arad aranjează Duminică 7 Mai 1931 la 15 în Parcul Eminescu

Mare serbare de paștele în beneficiul **Capetei Spitalului** Orchestra militară — Muzică de dans. Program artistic cu copiii. Dans.

Taxele de intrare: 10 Lei și Invitări speciale nu se trimit.